

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: BA-7Sa/84/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1019201449
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Korčeková
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2024:1019201449.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Zuzanou Korčekovou, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť Alžírsko, číslo cestovného dokladu XXXXXXXXXX, trvale bytom B. C., D. XXXXX, C., zastúpeného: JUDr. Sabína Hodoňová, PhD., advokátka, so sídlom Mariánske nám. č. 31, Žilina, proti žalovanému: Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, so sídlom Krížna 44, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. p.: PPZ-HCP-BA2-2019/045543-004 zo dňa 13.09.2019, takto

rozhodol:

I. Súd rozhodnutie žalovaného Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície Bratislava č. p.: PPZ-HCP-BA2-2019/045543-004 zo dňa 13.09.2019, ako aj rozhodnutie Mobilnej jednotky PZ Bratislava, č. p.: PPZ-HCP-BA5-46-010/2019-AV zo dňa 28.06.2019 o administratívnom vyhostení žalobcu: A. B., číslo cestovného dokladu XXXXXXXXXX, **zrušuje a vec vracia** žalovanému na ďalšie konanie.

II. Súd **p r i z n á v a** žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania. O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

I.
Administratívne konanie

1. Rozhodnutím zo dňa 28.06.2019, č. p. PPZ-HCP-BA5-46-010/2019-AV (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“) Mobilná jednotka PZ Bratislava (ďalej aj „prvostupňový orgán“) rozhodla podľa § 82 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov o administratívnom vyhostení žalobcu do krajiny pôvodu, krajiny tranzitu, do ktorejkoľvek tretej krajiny, do ktorej sa štátny príslušník tretej krajiny dobrovoľne rozhodne vrátiť a ktorá ho prijme, alebo na územie členského štátu, v ktorom má udelené právo na pobyt, alebo poskytnutú medzinárodnú ochranu v zmysle § 77 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov bez uloženia zákazu vstupu na územie SR. Podľa § 83 ods. 1 zákona č. 404/2011 Z. z. bola určená lehota na vycestovanie z územia SR 30 dní od vykonateľnosti rozhodnutia. V odôvodnení rozhodnutia bolo uvedené, že dňa 28.06.2019 v čase o 14:50 hodine žalobca pred budovou Oddelenia cudzineckej polície v Dunajskej Strede predložil ku kontrole hliadke Mobilnej jednotky PZ Bratislava svoj platný cestovný pas, pričom bolo zistené, že sa zdržiava na území Schengenského priestoru bez platného víza, bez platného povolenia na pobyt a bez platného dlhodobého víza. Vzniklo podozrenie, že žalobca sa na území Slovenskej republiky zdržiava neoprávnene, preto bol predvedený na Mobilnú jednotku PZ Bratislava v súvislosti s konaním o administratívnom vyhostení. Dňa 28.06.2019 bola so žalobcom spísaná zápisnica o vyjadrení v zmysle § 22 ods. 1 správneho poriadku vedená pod číslom PPZ-HCP-BA5-46-008/2019-AV, v ktorej sa žalobca vyjadril k jeho príchodu na územie Slovenskej republiky, ako aj k dĺžke doby

zdržiavania sa na území schengenského priestoru. Ďalej uviedol, že v domovskej krajine mu hrozí mučenie, neľudské zaobchádzanie, aj trest smrti. Na území Slovenskej republiky nechce požiadať o udelenie azylu. Správny orgán považoval za dostatočne preukázané, že žalobca svojim konaním naplnil ustanovenie podľa § 82 ods. 1 písmeno b) zákona o pobyte cudzincov tým, že má na území Slovenskej republiky neoprávnený pobyt. Žalobca nerešpektuje všeobecne záväzné právne predpisy platné na území Slovenskej republiky, resp. schengenského priestoru nakoľko vstúpil a zotrval na tomto území i napriek skutočnosti, že nemal na takéto konanie príslušné oprávnenie. V tomto prípade mal správny orgán za to, že záujem spoločnosti je potrebné jednoznačne uprednostňovať pred záujmom jednotlivca, teda účastníka konania. Správny orgán pri rozhodovaní sa o administratívnom vyhostení žalobcu z územia Slovenskej republiky zohľadňoval závažnosť porušenia zákonov a predpisov, dĺžku trvania protiprávneho konania, ako aj okolnosti za ktorých k porušeniu zákona došlo. Správny orgán preskúmal existenciu prekážok administratívneho vyhostenia podľa § 81 ods. 1, ods. 2 a ods. 4 zákona o pobyte cudzincov, a to podľa každého odseku zvlášť a konštatoval, že nezistil prekážky administratívneho vyhostenia, čo bolo potvrdené taktiež vyjadrením žalobcu v zápisnici o podaní vyjadrenia zo dňa 28.06.2019 pod číslom PPZ-HCP-BA5-46-008/2019-AV. Žalobca v predmetnej zápisnici uviedol dôvody brániace jeho administratívne vyhosteniu do krajiny pôvodu, uviedol tretiu krajinu Maltskú republiku do ktorej opustí územie Slovenskej republiky. Správny orgán taktiež preskúmal existenciu prekážok administratívneho vyhostenia podľa Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a to článku 3 a 8. Správny orgán vychádzal z vyjadrení žalobcu uvedených v zápisnici o vyjadrení podľa § 22 ods. 1 správneho poriadku pod číslom PPZ-HCP-BA5-46-008/2019-AV zo dňa 28.06.2019. Žalobca v predmetnej zápisnici uviedol, že nemá na území Slovenskej republiky v súčasnosti žiadnych rodinných príslušníkov. Zo zistených skutočností vyplýva, že administratívne vyhostenie sa nedotkne jeho súkromného a rodinného života. Žalobca v zápisnici o vyjadrení účastníka konania podľa § 22 ods. 1 správneho poriadku pod číslom PPZ-HCP-BA5-46-008/2019-AV zo dňa 28.06.2019 uviedol, že na území Slovenskej republiky má v súčasnosti snúbenicu, ktorú považuje za blízku osobu a s ktorou sa chce dňa 29.06.2019 zosobášiť. Žalobca podal proti rozhodnutiu odvolanie.

2. Žalovaný rozhodnutím č. p.: PPZ-HCP-BA2-2019/045543-004 zo dňa 13.09.2019 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) zamietol odvolanie žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu a toto rozhodnutie potvrdil vo všetkých jeho zložkách výroku. V odôvodnení rozhodnutia žalovaný zhrnul priebeh administratívneho konania, odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia a obsah odvolania žalobcu. Uviedol, že to, že prebieha v súčasnosti iné konanie vo veci administratívneho vyhostenia nič nemení na fakte, že žalobcovi bolo správnym orgánom uložené administratívne vyhostenie z dôvodu jeho neoprávneného pobytu na území Slovenskej republiky. Práve naopak, správny orgán bral zreteľ na to, že v prvom uloženom rozhodnutí č. p.: PPZ-HCP-BA9-68-016/2015-AV prebieha konanie, a toto nebolo ešte ukončené, preto ho nebral do úvahy ako prirážajúcu okolnosť pre žalobcu, nakoľko v zmysle zákona č. 404/2011 Z. z. by správny orgán podľa § 82 ods. 4 mal osobitne zohľadňovať skutočnosť, že sa na žalobcu vzťahovalo viac ako jedno rozhodnutie o administratívnom vyhostení. Správny orgán neuložil žalobcovi vo svojom rozhodnutí zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky a priznal žalobcovi najdlhšiu možnú lehotu na vycestovanie, a to 30 dní od vykonateľnosti rozhodnutia. Preto mal žalovaný za to, že proti žalobcovi bola zo strany správneho orgánu uplatnená najmenšia možná ujma na jeho právach, a to napriek jeho konaniu neoprávneného zdržiavania sa na území Slovenskej republiky, ako aj na území schengenského priestoru, čím nepretržite porušoval všeobecne záväzné právne normy. Žalobca bol preverovaný v dostupných policajných evidenciách, kde bolo zistené, že má zamietnutú žiadosť o tolerovaný pobyt č. p.: PPZ-HCP-BA9-1034/2015-Ž, na území Slovenskej republiky, ktorú podal dňa 02.06.2015 na Oddelení cudzineckej polície Policajného zboru v Trnave a táto mu bola rozhodnutím o odvolaní dňa 15.05.2019 s vyznačením právoplatnosti dňa 30.05.2019 zamietnutá, nakoľko odvolací orgán príslušný vo veci rozhodnúť dospel k záveru, že Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava postupovalo v súlade s právnymi predpismi Slovenskej republiky, keď vydalo rozhodnutie o zastavení konania č. p.: PPZ-HCP-BA2-2019/000703-007 zo dňa 06.03.2019. Nakoľko podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. p) zákona č. 404/2011 Z. z. mal žalobca vycestovať najneskôr posledný deň oprávneného pobytu, čo nevykonal a z uvedeného vyplýva, že od 01.06.2019 až do 28.06.2019 sa zdržiaval na území Slovenskej republiky neoprávnené, nakoľko podľa § 111 ods. 1 písm. p) zákona č. 404/2011 Z. z. je štátny príslušník tretej krajiny povinný vycestovať najneskôr posledný deň oprávneného pobytu; ak sa mu zamietla žiadosť o udelenie prechodného pobytu podaná z dôvodu zmeny účelu pobytu alebo druhu pobytu, zamietla žiadosť o obnovenie prechodného pobytu, zrušil prechodný pobyt, zamietla žiadosť o udelenie trvalého pobytu na neobmedzený čas, zrušil trvalý pobyt, zamietla žiadosť o udelenie dlhodobého pobytu, zrušil dlhodobý pobyt, zamietla žiadosť o udelenie tolerovaného pobytu, zamietla žiadosť o predĺženie tolerovaného pobytu alebo zrušil tolerovaný pobyt,

je povinný vycestovať do 30 dní od vykonateľnosti rozhodnutia, ak nie je oprávnený sa zdržiavať na území Slovenskej republiky z iného dôvodu. Žalobca v zápisnici o podaní vyjadrenia č. p. PPZ-HCP-BA5-46-008/2019-AV uviedol, že v súčasnosti, na území Slovenskej republiky nemá žiadnych rodinných príslušníkov. Taktiež uviedol, že na území SR dlhodobo žije so svojou družkou, ktorú považuje za blízku osobu, a že dňa 29.06.2019 s ňou uzatvorí manželstvo. Správny orgán bral do úvahy túto skutočnosť a preto reflektoval na daný stav tým spôsobom, že neuložil žalobcovi zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky a na územie všetkých členských štátov. Žalobcovi určil lehotu na vycestovanie z územia Slovenskej republiky v maximálnej možnej dĺžke, a to 30 dní, čím umožnil žalobcovi vysporiadať si záležitosti spojené s jeho predchádzajúcim pobytom na území Slovenskej republiky a rovnako mu nijakým spôsobom nebránil v uzavretí sobáša, ktorý, ako uviedol do zápisnice plánoval na deň 29.06.2019 so slovenskou štátnou občiankou. Žalovaný mal za to, že v danom prípade nedošlo k porušeniu práva na rodinný život, pričom poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 331/09 zo dňa 16.12.2009. Právo na rešpektovanie rodinného života v zmysle čl. 8 Dohovoru nezahŕňa všeobecný záväzok zmluvných štátov rešpektovať výber manželov, pokiaľ ide o ich usídlenie sa na území toho - ktorého štátu v tom zmysle, že by bol dotknutý štát bez ďalšieho povinný akceptovať usídlenie sa partnera, ktorý nie je jeho štátnym občanom. Článok 8 Dohovoru negarantuje právo na rodinný život v konkrétnej krajine, ale len právo na skutočný rodinný život ako taký (nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 331/09 zo dňa 16.12.2009; rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. ISŽa/39/2011 zo dňa 13.09.2011). Pri posúdení veci správny orgán vychádzal z toho, že žalobca má na území Slovenskej republiky družku, ktorá je štátnou príslušníčkou Slovenskej republiky. Z rozhodnutia správneho orgánu vyplýva, že toto nespochybňoval. Správny orgán zobral rodinný život žalobcu pri rozhodovaní do úvahy, pretože v jeho prípade nerozhodol pri administratívnom vyhostení zároveň o uložení zákazu vstupu na územie Slovenskej republiky a na územie všetkých členských štátov. Uvedeným konaním správny orgán nezneškodnil žalobcovi viesť rodinný život na území Slovenskej republiky, ale až po splnení zákonom stanovených podmienok. Správny orgán v rozhodnutí zväžil závažnosť konania, mieru zavinenia žalobcu, spoločenskú nebezpečnosť, ako aj okolnosti, za ktorých k porušeniu zákona došlo. Na základe uvedeného žalovaný konštatoval, že žalobca sa dopustil protiprávneho konania na území Slovenskej republiky. Takýmto konaním sa samotný žalobca pozbavil možnosti zotrvať na území Slovenskej republiky, nakoľko tak ako občania Slovenskej republiky aj cudzinci zdržiavajúci sa na jej území majú svoje povinnosti a jednou z povinností je predchádzať porušovaniu zákonov krajiny, v ktorej sa zdržiavajú. Žalobca svojim konaním zároveň porušil povinnosti štátneho príslušníka tretej krajiny, nakoľko do troch pracovných dní od vstupu na územie Slovenskej republiky neohlásil na policajnom útvare začiatok, miesto a predpokladanú dĺžku pobytu v zmysle § 111 ods. 2 písm. a) zákona č. 404/2011 Z. z.

II. Žaloba

3. Žalobou doručenou Krajskému súdu v Bratislave dňa 23.10.2019, sa žalobca domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. p.: PPZ-HCP-BA2-2019/045543-004 zo dňa 13.09.2019. Mal za to, že napadnuté rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci a v konaní došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia.

4. Žalobca v žalobe uviedol, že dňa 29.06.2019 uzatvoril manželstvo s občiankou Slovenskej republiky E. B.. Dňa 28.06.2019 správny orgán prvého stupňa potom, čo sa žalobca dobrovoľne dostavil na jeho pracovisko, zistil, že žalobca nedisponuje oprávnením zdržiavať sa na území Slovenskej republiky. Žalobca v zápisnici o podaní vysvetlenia informoval správny orgán o tom, že v nasledujúci deň - 29.06.2019 - uzatvorí manželstvo s občiankou Slovenskej republiky, ktorá ho pri úkonoch na správnom orgáne sprevádzala. Žalobca je manželom občianky Slovenskej republiky. Z rozhodnutia žalovaného (str. 3 ods. 6) vyplýva že skúmal prekážky vyhostenia v kontexte článku 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“). V tejto súvislosti žalovaný konštatoval, že vyhostenie sa nedotkne rodinného a súkromného života žalobcu. Uvedené posúdenie veci žalovaným nie je správne. Žalobca má na území Slovenskej republiky manželku - v deň vydania rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa snúbenicu, pričom svadba bola vopred plánovaná a nebola reakciou na vydanie rozhodnutia o vyhostení. So svojou manželkou žalobca vedie rodinný a súkromný život, ktorý si zasluhuje ochranu v zmysle článku 8 Dohovoru. Manželia pred svadbou spolu žili 6 rokov. Počas tohto obdobia

sa žalobca na území Slovenskej republiky nachádzal oprávnené, neoprávnenosť jeho pobytu bola konštatovaná ako dôsledok zmeny zákona o pobyte cudzincov, na základe ktorej bolo konanie o jeho žiadosti o udelenie povolenia na tolerovaný pobyt na území Slovenskej republiky zastavené. V dôsledku uvedeného rozhodnutia sa žalobca ocitol (nie vstúpil) na území Slovenskej republiky neoprávnené dňa 01.06.2019 tak, ako to podrobne opísal žalovaný na str. 6 v ods. 7 napadnutého rozhodnutia. Uvedené rozhodnutie je však v súčasnosti predmetom súdneho prieskumu. V každom prípade však žalovaný nespochybnil, že ich manželstvo je pravé a mienené vážne. Odlúčenie manželov bezpochyby je zásahom do práva žalobcu a jeho manželky na rodinný a súkromný život, pričom z rozhodnutia nemožno zistiť žiaden dôvod, pre ktorý by do tohto práva štát mohol zasiahnuť v súlade s článkom 8 ods. 2 Dohovoru. Žalovaný sa vo všeobecnej rovine na str. 7 rozhodnutia venuje právu na rešpektovanie rodinného a súkromného života, tieto teoretické východiská však žiadnym konkrétnym spôsobom neaplikuje na prípad žalobcu. Vyhostenie žalobcu je zásahom do jeho práva v zmysle článku 8 ods. 1 Dohovoru, ktorý nie je v súlade s článkom 8 ods. 2 Dohovoru. Vo vzťahu k prekážkam administratívneho vyhostenia v zmysle § 83 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov žalovaný neuviedol vo vlastnom odôvodnení rozhodnutia vôbec nič. Žalobca pritom aj v zápisnici o podaní vysvetlenia uviedol, že mu v krajine pôvodu hrozí mučenie, neľudské a ponižujúce zaobchádzanie a tiež trest smrti a to z dôvodu, že z krajiny pôvodu odišiel. Rovnako v odvolaní namietal, že sa uvedeným správnym orgánom prvého stupňa nezaoberal. Zo strany žalovaného ostala táto námietka nepovšimnutá. Žalovaný na žiadnom mieste v napadnutom rozhodnutí nezobral do úvahy, že žalobca je manželom občianky Slovenskej republiky, hoci mal k dispozícii sobášny list žalobcu a z obsahu správneho spisu vedel, že žalobca uzatvoril manželstvo dňa 29.06.2019. Konanie pred správnym orgánom prvého stupňa a odvolacie konanie predstavujú jeden celok. Ak sa medzi rozhodnutiami zmenia rozhodné skutočnosti (navyše známe už v čase rozhodovania správnym orgánom prvého stupňa) je žalovaný povinný sa s nimi vysporiadať. Z napadnutého rozhodnutia sa javí, že túto okolnosť žalovaný do úvahy nezobral. Žalovaný ďalej konštatoval, že žalobca vstúpil na územie Slovenskej republiky neoprávnené. Uvedené je v rozpore so skutočným stavom veci. Žalobca sa na území Slovenskej republiky ocitol neoprávnené, keď bolo konanie o jeho žiadosti o udelenie tolerovaného pobytu na území Slovenskej republiky zastavené tak, ako je popísané vyššie. Dôsledkom nedostatočného zistenia skutkového stavu je následne aj tvrdenie žalovaného na str. 8 ods. 8 rozhodnutia, že žalobca porušil svoju povinnosť do troch pracovných dní od vstupu na územie Slovenskej republiky ohlásiť sa na príslušnom policajnom útvare. Žalovaný sa v okamihu, v ktorom sa stal jeho pobyt neoprávneným na území Slovenskej republiky už nachádzal a Oddelenie cudzineckej polície Dunajská Streda, ktoré konalo vo veci jeho žiadosti o udelenie tolerovaného pobytu malo o jeho pobyte všetky potrebné informácie. Žalovaný, resp. správny orgán prvého stupňa, proti žalobcovi začal viesť a viedol popri sebe druhé konanie o administratívnom vyhostení žalobcu. V poradí prvé konanie o administratívnom vyhostení viedlo a vedie Oddelenie cudzineckej polície PZ Trnava. V tomto konaní bolo vydané rozhodnutie č. p.: PPZ-HCP-BA9-68-016/2015-AV dňa 01.06.2015. Proti uvedenému rozhodnutiu sa žalobca odvolal a rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím č. p.: PPZ-HCP-BA2-2016/000960-026 zo dňa 25.04.2019. Rozhodnutie bolo napadnuté správnu žalobou a Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn.: 2S/103/2016 zo dňa 04.04.2018 rozhodnutie žalovaného zrušil. Žalovaný tento rozsudok napadol kasačnou sťažnosťou, ktorá bola kasačným súdom zamietnutá. Žalovaný napokon rozhodnutím č. p.: PPZ-HCP-BA2-2019/044354-003 zo dňa 05.09.2019 (len 8 dní pred vydaním touto žalobou napadnutého rozhodnutia - obe veci sa určitý čas museli súčasne nachádzať na pracovisku žalovaného) rozhodnutie Oddelenia cudzineckej polície PZ Trnava zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Prvé konanie o administratívnom vyhostení žalobcu sa tak vedie nepretržite od 01.06.2015 do dnešného dňa. Konanie o v poradí 2. vyhostení žalobcu (konanie, ktoré je predmetom tohto súdneho konania) za začalo dňa 28.06.2019. Vedenie konania o administratívnom vyhostení je prekážkou začatej veci, ktorá bráni tomu, aby správny orgán prvého stupňa a žalovaný o tej istej veci začal ďalšie konanie a v začatom konaní pokračoval.

III.

Vyjadrenie žalovaného, ďalšie vyjadrenie žalobcu

5. Dňa 28.11.2019 bolo súdu doručené vyjadrenie žalovaného k žalobe, v ktorom žalovaný popísal priebeh administratívneho konania, obsah prvostupňového rozhodnutia, odvolania žalobcu voči nemu a tiež podrobne citoval napadnuté rozhodnutie. V rámci vyjadrenia k samotnej žalobe, v zásade zopakoval argumentáciu z napadnutého rozhodnutia. Žalovaný navrhol správnu žalobu zamietnuť v celom rozsahu.

6. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 11.01.2020 uviedol, že je pravdou, že v čase vydania rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa a žalovaného sa žalobca na území Slovenskej republiky nachádzal neoprávnene. V danom čase však už vo vzťahu k žalobcovi prebiehalo iné konanie o administratívnom vyhostení, o ktorom konalo Oddelenie cudzineckej polície PZ Trnava. Začatie a vedenie konania na inom správnom orgáne prvého stupňa bolo prekážkou pre začatie a následné vedenie konania na Mobilnej jednotke PZ Bratislava ako aj konania o odvolaní prebiehajúceho u žalovaného. Uvedené konanie prebiehajúce na Oddelení cudzineckej polície PZ Trnava bolo následne právoplatne zastavené, nakoľko žalobca vycestoval z územia Slovenskej republiky. V prípade žalobcu neexistovalo žiadne iné rozhodnutie o administratívnom vyhostení. Aplikácia § 82 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov je v prípade žalobcu celkom vylúčená. Žalovaný nevenoval pozornosť právu žalobcu garantovaného článkom 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na rešpektovanie rodinného a súkromného života ako aj námietke, že žalovaný sa nevysporiadal s potenciálnou existenciou prekážok administratívneho vyhostenia žalobcu. Žalobca vstúpil na územie Slovenskej republiky oprávnene a na území Slovenskej republiky mal udelené povolenie na prechodný pobyt. Následne v jeho prípade prebiehalo konanie o tolerovanom pobyte a v zmysle vtedy platných ustanovení zákona o pobyte cudzincov sa v priebehu tohto konania nachádzal na území Slovenskej republiky oprávnene. Žalobca sa nachádzal na území Slovenskej republiky neoprávnene iba v období od 01.06.2019 do 28.06.2019, t. j. 29 dní. Záver žalovaného o tom, že žalobca sústavne porušoval všeobecne záväzné právne predpisy Slovenskej republiky a možno predpokladať, že by tak činil aj naďalej, nie je správny. V rozhodnutí o administratívnom vyhostení bola žalobcovi určená lehota na vycestovanie 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Žalobca túto lehotu rešpektoval a v stanovenej lehote územie Slovenskej republiky opustil. Žalobca tak nemal záujem porušovať všeobecne záväzné právne predpisy a predpoklad žalovaného tak nie je a nebol správny. Skutočnosť, že žalobca vycestoval a rešpektoval tak v súčasnosti právoplatné rozhodnutie o administratívnom vyhostení neznamena, že toto vycestovanie nezasiahlo do jeho rodinného a súkromného života.

IV.

Konanie na správnom súde

7. Pôvodne bola žaloba podaná na Krajský súd v Bratislave. Na základe zák. č. 151/2022 Z. z. bol s účinnosťou od 01.06.2023 zriadený Správny súd v Bratislave, na ktorý prešiel výkon súdnictva z Krajského súdu v Bratislave vo všetkých veciach, v ktorých je daná právomoc správnych súdov, vrátane prejednávanej veci. Správny súd v Bratislave ako vecne a miestne príslušný (§ 10 a § 13 ods. 3 zák. č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj „SSP“), preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 21.08.2024 bez účasti účastníkov konania (§ 114 SSP), ktorí boli na pojednávanie riadne predvolaní, žalobca a jeho právna zástupkyňa svoju neúčasť ospravedlnili s tým, že žalobca súhlasí s prejednaním veci v jeho neprítomnosti. Žalovaný oznámil súdu, že sa na pojednávaní nezúčastní. Následne súd určil termín vyhlásenia rozsudku na 18.09.2024, pričom neprítomným účastníkom konania oznámil termín vyhlásenia rozsudku na webovej stránke súdu (§116 SSP).

8. Podľa § 134 ods. 2 písm. e) SSP správny súd nie je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby ak ide o veci podľa § 6 ods. 2 písm. d).

9. Podľa § 206 ods. 3, 4, 6 SSP správny súd posudzuje správnu žalobu neformálne a nie je pri svojom rozhodovaní viazaný žalobnými bodmi. Pre správny súd je rozhodujúci stav veci v čase vyhlásenia alebo v čase vydania jeho rozhodnutia. Ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie o správnej žalobe vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

10. Podľa § 231 SSP žalobca sa môže správnu žalobou domáhať preskúmania rozhodnutia alebo opatrenia týkajúceho sa administratívneho vyhostenia vydaného podľa osobitného predpisu.

11. Podľa § 241 SSP ak správny súd po preskúmaní zistí dôvodnosť správnej žaloby, rozsudkom zruší napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie žalovaného. Vo výroku uvedie označenie žalovaného, číslo a deň zrušeného rozhodnutia alebo opatrenia, meno a priezvisko žalobcu, číslo jeho cestovného pasu alebo iného dokladu totožnosti.

12. Podľa § 82 ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o pobyte cudzincov“) policajný útvar administratívne vyhostí štátneho príslušníka tretej krajiny, ak má neoprávnený pobyt na území Slovenskej republiky.

13. Podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydla a korešpondencie.

14. Podľa čl. 8 ods. 2 Dohovoru štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

15. Žalobca sa v konaní domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. p.: PPZ-HCP-BA2-2019/045543-004 zo dňa 13.09.2019. Z administratívneho spisu vyplýva, že dňa 28.06.2019 a 14.50 hod. bol žalobca policajnou hliadkou kontrolovaný, pričom bolo zistené, že sa na území Slovenskej republiky zdržiava neoprávnené. Preto bol predvedený na Mobilnú jednotku PZ Bratislava. Dňa 28.06.2019 bola so žalobcom spísaná Zápisnica o podaní vyjadrenia, kde žalobcovi bolo oznámené začatie konania vo veci administratívneho vyhostenia. Žalobca uviedol, že mu v krajine pôvodu hrozí mučenie, neľudské zaobchádzanie a tiež trest smrti, a to z dôvodu, že odišiel z krajiny pôvodu. Na území Slovenskej republiky sa zdržiava 7 a pol roka. Dlhodobo žije so svojou družkou, s ktorou plánuje spoločný budúci život s tým, že zajtra plánuje sobáš v Dunajskej Strede. Ďalej uviedol, že chce na území Slovenskej republiky zostať so svojou budúcou manželkou, chce sa tu usadiť a založiť si rodinu. Prvostupňovým rozhodnutím bol žalobca vyhostený podľa § 82 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov. Toto ustanovenie v zásade upravuje obligatórny dôvod vyhostenia štátneho príslušníka tretej krajiny. Vyššie citovaný čl. 8 Dohovoru je však priamo aplikovateľný a má prednosť pred zákonom. Zaväzuje zmluvné strany rešpektovať súkromný a rodinný život každého jednotlivca. Povinnosť zvážiť primeranosť dopadu každého rozhodnutia do týchto práv teda vyplýva priamo z Dohovoru. S poukazom na uvedené, vnútroštátne orgány, vrátane súdov musia starostlivo posúdiť, podľa kritérií aplikovaných ESĽP, či ich rozhodnutím nebude porušené právo na súkromný a rodinný život. V opačnom prípade ich konaním dôjde k porušeniu čl. 8 Dohovoru. V zmysle nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 331/09 zo dňa 16.12.2009 (87/2009) právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života v zmysle čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zahŕňa nielen negatívnu povinnosť štátu zdržať sa mocenského zásahu do nich, ale aj jeho pozitívny záväzok prijať účinné opatrenia na zabezpečenie ich efektívnej ochrany. Rovnako podľa ESĽP „hoci základným zmyslom článku 8 je chrániť jedinca pred svojvoľnými zásahmi verejnej moci, môže ako doplnok existovať aj pozitívny záväzok obsiahnutý v účinnom „rešpektovaní“ rodinného života. Preto tam, kde vznikli rodinné väzby, musí štát v zásade konať spôsobom, ktorý umožní ďalší rozvoj takých väzieb“ (Kutzner proti Nemecku, č. 46544/99, 26. 2. 2002).

16. Žalobca v administratívnom konaní dňa 28.06.2019 uviedol, že na Slovensku dlhodobo (v žalobe je uvedené 6 rokov, čo žalovaný nespochybnil) žije so svojou družkou (občiankou SR), s ktorou má nasledujúci deň uzatvoriť manželstvo. Podľa judikatúry ESĽP „pojmem „rodinný život“ v zmysle čl. 8 dohovoru nie je obmedzený na vzťahy založené na manželstve, ale môže zahŕňať aj iné de facto „rodinné“ väzby“ (Anayo proti Nemecku, č. 20578/07, § 55, 21. 12. 2010). Žalobca skutočne aj dňa 29.06.2019 uzatvoril manželstvo so slovenskou štátnou občiankou, pričom toto preukázal žalovanému, keď spolu s odvolaním proti prvostupňovému rozhodnutiu predložil kópiu sobášneho listu. Z uvedeného vyplýva, že žalobca už dlhú dobu viedol v Slovenskej republike rodinný život so slovenskou štátnou občiankou (nie až odo dňa uzatvorenia manželstva), preto správne orgány rozhodujúce o administratívnom vyhostení žalobcu mali starostlivo posúdiť, či ich rozhodnutím nebude žalobcovi neprimerane obmedzené alebo odňaté právo na súkromný a rodinný život.

17. V zmysle ustálenej judikatúry: „ Pokiaľ dôjde k stretu dvoch základných práv a slobôd, na jednej strane práva žalobcu na súkromie a rodinný život garantovaného Dohovorom o ochrane ľudských práv a slobôd (čl. 8 ods. 1 Dohovoru) a na druhej strane práva štátu na zásah do tohto práva z dôvodu potreby ochrany bezpečnosti a verejného poriadku (čl. 8 ods. 2 Dohovoru), teda k stretu záujmu súkromného so záujmom verejným, treba, aby v administratívnom konaní bolo nad všetky pochybnosti preukázané, že z konania žalobcu hrozí Slovenskej republike ohrozenie verejnej bezpečnosti, pričom v tejto súvislosti správny orgán zváži aj hľadisko súkromné tak, aby bolo možné jednoznačne z obsahu rozhodnutia správneho orgánu posúdiť, či odopretím udelenia povolenia k jeho pobytu na území SR nebolo neprimerane obmedzené, resp. odňaté právo žalobcu na súkromie a rodinný život na území SR.“ (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 15. apríla 2008, sp. zn. 1Sza 3/2008).

Je síce pravdou, že uvedené rozhodnutie NS SR sa týkalo preskúmania rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o povolenie na trvalý pobyt, avšak požiadavka na preukázanie, že verejný záujem je potrebné uprednostniť pred súkromným záujmom na ochrane rodinného a súkromného života žalobcu, platí aj pre konanie o administratívnom vyhostení. Súd dospel k záveru, že prvostupňový orgán, a ani žalovaný v rámci konania o odvolaní žalobcu, sa dôsledne nezoberali uvedenou otázkou, a v rozhodnutiach riadne nezdôvodnili, prečo vzhľadom na okolnosti prípadu, keď žalobca dlhú dobu žil na Slovensku legálne, viedol tu rodinný život so svojou družkou, neskôr manželkou, ktorá je slovenskou štátnou občiankou, ako aj vzhľadom na okolnosti, za ktorých sa jeho pobyt na území SR stal neoprávneným, je potrebné uprednostniť verejný záujem pred súkromným záujmom žalobcu. Navyiac, keď žalovaný v rozhodnutí naznačil, že žalobca v budúcnosti nemusí mať problém svoj pobyt v SR zlegalizovať, z ktorého dôvodu mu nebol uložený zákaz vstupu na územie SR.

18. Štátne orgány nemôžu zasahovať do výkonu práva podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných. Správne orgány teda mali venovať náležitú pozornosť odôvodneniu, prečo administratívne vyhostenie žalobcu bolo nevyhnutné v demokratickej spoločnosti, a prečo by bolo jeho ďalšie zotrvanie na území SR v rozpore so záujmom národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí uviedol, že pri rozhodovaní zvažil závažnosť konania, mieru zavinenia žalobcu, spoločenskú nebezpečnosť, ako aj okolnosti, za ktorých k porušeniu zákona došlo (obdobie aj prvostupňový orgán), avšak ako konkrétne tieto kritéria zvažil, v rozhodnutí v absentuje.

19. Žalobca namietal aj tú skutočnosť, že v čase začatia predmetného konania o administratívnom vyhostení už voči žalobcovi prebiehalo iné konanie o administratívnom vyhostení, a teda tu existovala prekážka začatej veci. K tomu súd uvádza, že ak by aj išlo o prekážku začatej veci, keďže v konaniach o žalobe vo veciach administratívneho vyhostenia je pre súd rozhodujúci stav veci v čase vyhlásenia alebo v čase vydania jeho rozhodnutia, a druhé konanie o administratívnom vyhostení žalobcu bolo medzičasom zastavené, táto prekážka v čase rozhodovania súdu už neexistovala (odpadla), a preto na ňu súd nemohol prihliadnuť.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené nedostatky, je potrebné skonštatovať, že tak rozhodnutie žalovaného o odvolaní, ako aj rozhodnutie prvostupňového orgánu, ktoré mu predchádzalo, sú nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a najmä nedostatok dôvodov (§ 191 ods. 1 písm. d) SSP). Preto správny súd napadnuté rozhodnutie žalovaného podľa ustanovenia § 241 SSP zrušil z dôvodu podľa § 191 ods. 1 písm. d) SSP a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Zároveň aj bez návrhu (§ 134 ods. 2 písm. e/ SSP) súd zrušil aj rozhodnutie orgánu verejnej správy nižšieho stupňa, ktoré mu predchádzalo, nakoľko trpí rovnakými vadami. Aj keď súd zrušil aj rozhodnutie orgánu verejnej správy nižšieho stupňa, vec vrátil žalovanému (ktorý môže následne postúpiť vec orgánu verejnej správy nižšieho stupňa), nakoľko orgán verejnej správy nižšieho stupňa nebol účastníkom správneho súdneho konania.

21. V ďalšom konaní bude úlohou žalovaného (resp. prvostupňového orgánu) opätovne posúdiť nastolené otázky (viď ods. 15. až 18. odôvodnenia rozsudku). V prípade, že dospeje k záveru, že je daný dôvod na vyhostenie žalobcu, opätovne vo veci rozhodnúť a nové rozhodnutie v súlade s požiadavkami kladenými ustanovením § 47 ods. 3 Správneho poriadku náležite odôvodniť. Podľa § 191 ods. 6 SSP, právnym názorom, ktorý vyslovil správny súd v zrušujúcom rozsudku, je orgán verejnej správy v ďalšom konaní viazaný.

22. O náhrade trov konania rozhodol správny súd podľa ustanovenia § 167 ods. 1 SSP a žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný v celom rozsahu, priznal voči žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania. O výške trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Doručený rozsudok je právoplatný (§ 145 ods. 1 SSP).

Kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie správneho súdu (§ 438 ods. 1 SSP). Kasačná sťažnosť musí byť podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia správneho súdu (§ 443 ods. 1 SSP). Kasačná sťažnosť sa podáva na správnom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie

vydal. Lehota na podanie kasačnej sťažnosti je zachovaná, ak počas nej bola kasačná sťažnosť podaná na kasačnom súde (§ 444 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania (ktorému správne súdu je určená, kto ju robí, ktorej veci sa týka a čo ňou sleduje, podpis) uviesť a) označenie napadnutého rozhodnutia, b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“), d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh) (§ 445 ods. 1 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu, c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie, e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd, f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo j) podanie bolo nezákonne odmietnuté. Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom (§ 440 SSP).

Kasačná sťažnosť nie je prípustná, ak sa opiera o iné dôvody, ako sú uvedené v § 440, ak sa opiera o dôvody, ktoré sťažovateľ neuplatnil v konaní pred správnym súdom, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, hoci tak urobiť mohol, ak smeruje len proti dôvodom rozhodnutia správneho súdu (§ 439 ods. 3 SSP).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom.

Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d), ak je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 SSP).